

Simon koulutilojen parantaminen / Investointipäätös

Sivistyslautakunta 04.11.2021 § 182

Valmistelija	Sivistystoimenjohtaja Matti Poikela
	<p>A-insinöörit on tehnyt Simon kouluille useita selvityksiä vuosina 2015-2019. Kouluille on niiden perusteella tehty isohkoja peruskorjauksia. Koulukeskuksen molemmissa rakennuksissa on silti koettu sisäilmasta johtuvaa oireilua. Alakoululle on A-insinöörien raportin pohjalta tehty pienempiä korjauksia, joilla rakennuksen käyttöikä on voitu jatkaa toistaiseksi. Kuntoarvion mukaan rakennuksen kunto edellyttää kuitenkin laajamittaisen peruskorjauksen käynnistämistä tai kokonaan uuden koulun rakentamista viimeistään 2023.</p> <p>Aluehallintoviranomaisen helmikuussa 2021 suorittamassa työsuojelutarkastuksessa todettiin molemmissa koulurakennuksissa viitteitä sisäilmaongelmiin ja kunta veloitettiin teettämään molemmilla kouluilla työterveyshuollon työpaikkaselvitykset 30.6.2021 mennessä. Samalla avi veloitti työnantajan varmistamaan, että oireista kärsiville työntekijöille ja oppilaille tulee osoittaa toinen työskentelytila, jossa oireilua ei ilmene.</p>
Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Poikela Matti
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta esittää, että tekninen toimi varaisi riittävät resurssit ensi vuoden ja vuosien 2023 ja 2024 taloussuunnitelmiin uuden koulurakennuksen suunnittelua ja rakentamista varten. Lisäksi lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että se perustaa työryhmän selvittämään, millainen uudisrakennus parhaiten palvelisi sivistyspalvelujen ja kuntalaisten tulevaisuuden tarpeita.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 22.11.2021 § 379

Valmistelija	Hallintojohtaja Maria Vaittinen:
	<p>Simon johtoryhmässä on keskusteltu Simon koulutilojen parantamisesta 15.11.2021 ja johtoryhmä esittää, että työryhmään nimettäisiin sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja, kunnanjohtaja, Simon koulun apulaisjohtaja.</p>
Esittelijä	Kunnanjohtaja Vivi Marttila
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää nimetä työryhmään sivistystoimenjohtajan, teknisen johtajan, kunnanjohtajan, Simon koulun apulaisjohtajan sekä nimeään koulun apulaisjohtajan työryhmän sihteeriksi.</p> <p>Lisäksi kunnanhallitus päättää nimetä työryhmään luottamushenkilöjäsenet.</p>

Päätös Kunnanhallitus päätti nimetä työryhmään sivistystoimenjohtajan, teknisen johtajan, kunnanjohtajan, Simon koulun apulaisjohtajan sekä nimesi koulun apulaisjohtajan työryhmän sihteeriksi.

Lisäksi kunnanhallitus päätti nimetä työryhmään luottamushenkilöjäseniksi valtuuston puheenjohtajan, teknisen lautakunnan puheenjohtajan, sivistyslautakunnan puheenjohtajan ja kunnanhallituksen varsinaiset jäsenet.

Kunnanhallitus 28.11.2022 § 624

Valmistelija Kunnanjohtaja Vivi Marttila

Simon uuden koulun työryhmä on aloittanut työnsä alkuvuonna. Keväällä työryhmä on päättänyt laajentaa kouluinvestoinnin suunnittelutyön kattamaan yhtenäiskoulun sekä lukion.

Tekninen lautakunta on työryhmän toimeksiannosta kilpailuttanut hankkelle rakennuttajakonsultin, Weladon, joka on aloittanut hankkeessa syksyllä 2022. Hanke- ja viitesuunnitelmatyöhön sekä tilaohjelmatyöhön on osallistettu laajasti henkilöstöä. Tutustumiskäyntejä on tehty valittuihin kohteisiin. Kunnanvaltuustolle hankkeen etenemistä on esitetty syyskuussa. Rahoitusvaihtoehtoja on kartoittanut samoin Welado Oy.

Hankkeessa on määritelty poliittinen ohjausryhmä seuraavasti:
Lauri Niskala, Helvi Hamari, Leena Alanaatu-Haapaniemi, Tuomo Böök, Tuomo Leinonen, Harri Posti, Niina Veittikoski, Esko Tavia, Kaisa Vääräkangas, Raimo Simoska, Vivi Marttila, Ilkka Soukka ja Hanna Tikka.

Ohjausryhmien sihteerinä toimii Welado Oy.

Hankesuunnitelman ja suunnittelutyön etenemistä esitellään valtuustolle joulukuussa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Vivi Marttila

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä hankkeessa määritetyn poliittisen ohjausryhmän kokoonpanon ja päättää, että se korvaa Simon koulutilojen parantamiseen aikaisemmin määritetyn työryhmän. Kunnanhallitus merkitsee hankkeen etenemisen tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 09.01.2023 § 7

Valmistelija Kunnanjohtaja Vivi Marttila, sivistystoimenjohtaja Hanna Tikka, tekninen johtaja Ilkka Soukka

Simon koulutyöryhmä on valmistellut uuden koulun rakentamista yhtenäiskoulun pohjalta. Tekninen lautakunta on 24.08.2022 § 70 valinnut Welado oy rakennuttajakonsultiksi.

Hankkeessa on pidetty hankkeen poliittisen ohjausryhmän kokouksia, toiminnallisen ohjausryhmän kokouksia, käyttäjätyöpajoja sekä pedagogisen suunnittelun käyttäjätyöpaja. Koulujen opettajat sekä ylläpito- ja keittiöhenkilökunta ovat osallistuneet tilojen suunnitteluun ja tilaohjelman laadintaa.

Poliittinen ohjausryhmä on alussa linjannut, että suunnitelmissa oleva yhtenäiskoulu kattaisi alakoulun, yläkoulun ja lukion. Suunnitelmissa on huomioitu oppilasennuste ja se on laadittu yhteensä 220 oppilaalle. Tällä hetkellä koulussa on 270 oppilasta. Pedagogisen suunnittelun pohjalla on ollut yhtenäiskoulun toimintakulttuuri, jossa opettajien osaamista voidaan hyödyntää joustavasti alakoulusta lukioon asti. Tällä hetkellä usean opettajan opetusvelvollisuus täyttyy perusopetuksen ja lukio-opetuksen tunteja yhdistämällä. Tällä hetkellä vain yhden opettajan opetus koostuu pelkästään lukion opetustunneista. Kelpoisten aineopettajien tuntimäärien täytyminen edellyttää Simon kunnassa että tunteja järjestetään lukion lisäksi myös perusopetuksen puolella. Lukio nähdään tärkeänä kunnan elinvoimaisuuden kannalta.

Simon koulu on 1.-9. lk:n yhteisnäiskoulu. Tämän hetkiset tilat eivät tue yhteisnäiskoulun toimintamallia. Nykyiset erilliset koulutilat on koettu haasteellisena jo pitkään. Toimintoja on haitannut toimintojen jakautuminen eri rakennuksiin eikä yhtenäiskoulun tavoitteisiin olla päästy. Yhtenäistä toimintaa ja tiedonkulkua vaikeuttavat mm. erilliset opettajan- ja henkilökunnan huoneet, erilliset piha-alueet sekä ruokalaan kulku ulkokautta. Kouluilla on yhteisiä opettajia, joilla on opetusta molemmissa koulurekennuksissa. Oppilasmäärän vähentyessä toimintoja tiivistetään entisestään ja suunniteltu yhtenäiskoulurakennus tukee tätä.

Yhtenäiskouluhankkeen kokonaiskustannus oli alun perin 15 miljoonaa euroa ja hankkeen edetessä kustannusta on tarkennettu noin 11 miljoonaan euroon. Vaikka alun perin talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024 käsittivät pelkästään alakoulun, erillistä suunnitelmaa pelkän alakoulun osalta ei ole laadittu, koska pelkän alakoulun uusimista ei nähdä toiminnallisesti järkevänä oppilasmäärän vähentyessä eikä pelkkä alakoulurakennus tue nykyaikaista yhtenäiskouluajatusta. Nykyinen alakoulurakennus on teknisen käyttöikänsä päässä. Purku- ja rakentamisajalle alaluokan oppilaille on suunniteltu väistötilat yläkoulun tiloihin. Suunniteltu lyhyt rakennusaika mahdollistaa väistötilojen käytön, jossa yläkoulu supistaa toimintoja tilapäisesti.

Valtuustolle yhtenäiskoulun suunnitelmia on esitetty 12.9.2022 ja 8.12.2022. Tilasuunnitelmia on 8.12.2022 valtuustoesittelyn jälkeen tiivistetty ja eri vaihtoehtoja mm. teknisen työn tilojen osalta on käyty läpi. Weladon selvityksen mukaan työpajan tilojen kunnostaminen teknisen työn tiloiksi ei ole taloudellisesti järkevää. Korjauskustannusarviot ovat uudisrakentamisen kustannuksia suuremmat. Yläkoulun hallintotilojen ja teknisen tilojen osalta kuntotutkimukset on tilattu ja tulokset on luvattu viikolle 2. Lisäksi kustannussäästöjen vuoksi on mm. pihasuunnitelmia ja parkkitiloja karsittu. Yhtenäiskouluhankesuunnitelmat eivät sisällä liikuntatiloja, jotka on suunniteltu jääväksi entisen yläkoulun puolelle.

Yhtenäiskoulun rakentamista ei ole nykyisessä suunnitelmissa vaiheistettu. Vaiheistaminen edellyttäisi uutta suunnitelmaa. Welado on arvioinut, että kaksikerroksisen rakennuksen vaiheistaminen on kallista ja haastavaa. Nykyisen alakoulun tontille yksikerroksisen rakennuksen sijoittaminen on erittäin haastavaa. Vaiheistaminen lisäisi suunnittelun, rakentamisen ja

valvonnan kustannuksia. Liitosrakentaminen aiheuttaa omat haasteensa. Vaiheistaminen ei olisi kustannustehokasta.

Simon kuntatalouteen kohdistuu monia epävarmuustekijöitä. Simon kunnan väestöennuste näyttää väkiluvun laskevan merkittävästi seuraavien vuosien aikana ja päätyvän alle 2600 asukkaaseen jo vuonna 2027. Väkiluku jatkaa tuosta pienenemistään, mikä tarkoittaa sekä veronmaksajien että valtionosuuksien pienenemistä. Samalla se tarkoittaa lapsiryhmien pienenemistä.

Merkittävänä epävarmuustekijänä on myös hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä tehtävä valtionosuusjärjestelmäuudistus. Simon kunta on taloudessaan riippuvainen valtionosuuksista ja niillä katetaan vuoden 2023 tilanteessa 27 % kunnan menoista. Nähtävissä on, ettei hyvinvointialueet pärjää niille nyt kohdennetuilla varoilla ja valtion on kohdennettava jatkossakin valtionosuuksia kunnista hyvinvointialueille.

Kolmantena epävarmuustekijänä on verotulojen kehitys. Ikääntyvä ja pienenevä väestö merkitsee myös pieneneviä verotuloja. Tuulivoimaloista saatavat kiinteistöverotulot ovat jatkossakin ratkaisevia. Suunnitteilla olevien tuulivoimaloiden valmistumisajankohdat ovat ratkaisevia kuntatalouden tasapainon kannalta.

Lisäksi epävarmuutta aiheuttaa yleinen talouskehitys, korkokehitys ja yleiseen kustannustasoon, erityisesti rakennuskustannuksiin, liittyvä kasvupaine.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat sekä tuloarviot, ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnat eivät voi tehdä alijäämäistä talousarviota. Mikäli talousarvio ja taloussuunnitelmavuodet ovat alijäämisiltä, kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Painelaskelmat ovat suuntaa-antavia, mutta osoittavat, että 11 miljoonan euron investointi haastaa Simon kunnan taloudellisen kantokyvyn ja kuntatalous painuu pitemmällä aikavälillä alijäämäiseksi. Karkeassa painelaskelmassa ei ole pystytty huomioimaan vähenevää asukasmäärää. Näin suuren investointipäätökseen liittyy aina epävarmuutta, mutta ajankohtaan liittyvät epävarmuustekijät ja investoinnin laajuus huomioon ottaen, pitäisi laskelmissa pystyä toteamaan kunnan suoriutuvan sille tulevista kustannuksista ja velvoitteista. Tarkempi painelaskelma on tilattu FCG:ltä.

Hankesuunnitelman aikataulu on tiukka ja hanke on edennyt nopeasti. Päätöksenteon pohjaksi tarvitaan vielä lisätietoa yläkoulun hallinto- ja teknisten tilojen osalta sekä tarkempi talouden painelaskelma vähintään 15 vuodelle.

Lisätietoaineisto

painelaskelma – toimitetaan myöhemmin
laskentamalli laina 30 v
rahoitusvaihtoehtojen vertailua
yhteinäiskoulun rakentamisen vaihteistaminen
FCG vos – toimitetaan myöhemmin

Esittelijä Kunnanjohtaja Vivi Marttila

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle yhtenäiskoulusuunnitelman tiedoksi ja toteaa, että varsinaisen investointipäätöksen tueksi tarvitaan vielä lisäinformaatiota ja lisätutkimuksia.

Lisäksi kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että talousarvion investointiosan suunnitelmavuosia muutetaan siten, että uuden koulun hanke toteutuu enimmillään 11 miljoonan suuruisena ja suunnitelmavuosille TS2024 varataan 5,5 miljoonaa ja TS2025 5 miljoonaa.

Kokouksessa annettu muutettu päätösesitys:

Kunnanhallitus päättää viedä tässä vaiheessa valtuustolle tilannekatsauksen yhtenäiskoulusta.

Päätös Hyväksyttiin.

Merkittiin, että Esko Tavia poistui kokouksesta klo 17.07 tämän asiana käsittelyn aikana.

Merkittiin, että asiantuntijoina paikalla oli tämän asian käsittelyn aikana

- o Heikki Loukusa, Welado Oy ja hän poistui klo 17.56
- o Ilkka Soukka, tekninen johtaja
- o Hanna Tikka, rehtori-sivitysjohtaja ja hän poistui klo 18.55

Merkittiin, että pidettiin tauko klo 18.55. – 19.05 tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kunnanvaltuusto 16.01.2023 § 3

Welado Oy:stä Heikki Loukusa tulee kokoukseen esittelemään hanketta.

Päätösehdotus Valtuusto merkitsee tilannekatsauksen yhtenäiskoulusta tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin, että asiantuntijoina paikalla oli tämän asian käsittelyn aikana

- o Heikki Loukusa, Welado Oy, poistui klo 20:47
- o Ilkka Soukka, tekninen johtaja
- o Hanna Tikka, rehtori-sivitysjohtaja

Kunnanhallitus 06.02.2023 § 26

Valmistelija Kunnanjohtaja Vivi Marttila

FCG on laatinut yhtenäiskouluinvestointiin liittyen kuntatalouden painelaskelmia. Painelaskelmissa on pyritty ottamaan huomioon tulevien vuosien taloushaasteet ja tulokehitys.

Yhtenäiskouluinvestoinnin osalta tarvitaan vielä linjauksia mm. yläkoulun hallintosiiven sekä teknisen työn tilojen mahdollisesta jatkokäytöstä.

Fcg Oy:stä Eero Leasterä tulee kokoukseen esittelemään painelaskelmaa.

Lisätietoaineisto:	Simon kouluinvestoinnin painelaskelma
Esittelijä	Kunnanjohtaja Vivi Marttila
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä painelaskelmat investointipäätöksen tueksi ja päättää, että yhtenäiskouluinvestoinnin suunnittelua jatketaan.
Päätös	Hyväksyttiin. Merkittiin, että asiantuntijoina paikalla oli Eero Laesterä ja Ilkka Soukka tämän asian käsittelyn aikana. Merkittiin, että Eero Laesterä poistui kokouksesta klo 17.41 ja Ilkka Soukka klo 18.01

Kunnanhallitus 27.02.2023 § 45
1277/02.08.00.01/2021

Valmistelija	Kunnanjohtaja Vivi Marttila, sivistystoimenjohtaja Hanna Tikka ja tekninen johtaja Ilkka Soukka Yhtenäiskoulun suunnittelua on jatkettu. Ohjausryhmä on suunnittelukokouksessaan 10.2. päättänyt esittää poliittiselle ohjausryhmälle, että yhtenäiskouluinvestointia lähdetäisiin toteuttamaan kokonaisuutena tehtyjen suunnitelmien mukaisesti. Poliittinen ohjausryhmä on kokouksessaan 20.2.2023 hyväksynyt ohjausryhmän esittämän linjauksen yhtenäiskouluinvestoinnin toteuttamisesta kokonaisuutena sekä linjannut hankkeen aikataulutuksen esitettäväksi kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle investointipäätöksen hyväksymistä varten. Rahoitusvaihtoehdoista on omaan taseseen rakentaminen lähtökohtaisesti edullisin vaihtoehto. Painelaskelmat on laskettu omaan taseseen rakentamisvaihtoehdolla ja uuden yhtenäiskoulun 30 vuoden tasapoistoajalla sekä 30 vuoden pitkäaikaisella lainoituksella. Rahoitusvaihtoehtoja tarkasteltaessa on noussut esiin yhtenä mahdollisuutena hieman edullisempi ns. "vihreä rahoitus", jossa rakennukselta edellytettäneen maalämpöä ja/tai aurinkoenergiaa. Karsitusta hankesuunnitelmasta on poistettu kaukolämmön oheen 50 % maalämpövaraus sekä aurinkoenergia ei ole huomioitu. Maalämmön ja aurinkoenergian perustamiskustannukset ovat yhteensä n. 290.000 euroa. Valmistelijat esittävät kunnanhallitukselle, että hankesuunnitelmaan lisättäisiin em. varaukset takaisin ja hankkeen investointimääräksi hyväksyttäisiin 11,20 milj. euroa. Hankkeen perustamiskustannusten tarkennettu budjetti on 11.200.000 euroa, toiminnan varustaminen ja kalustus 1.000.000 euroa. Hankkeen päivitetty kokonaisbudjetti edellyttää talousarvion investointiosan muuttamista seuraavasti:
--------------	---

SIVISTYSTOIMEN INVESTOINNIT				
Aseman uusi koulu	TA2023	TS2024	TS2025	Yhteensä
Menot €	-500 000	-7 500 000	-7 000 000	-15 000 000
Muutos €	-300 000	2 300 000	1 800 000	3 800 000
Menot muutettu €	-800 000	-5 200 000	-5 200 000	-11 200 000
Yhtenäiskoulun kalustus	TA2023	TS2024	TS2025	Yhteensä
Menot €	0	0	0	0
Muutos €	0	0	-1 000 000	-1 000 000
Menot muutettu €	0	0	-1 000 000	-1 000 000

Hankesuunnitelman sekä aikaisemmat investointiosan muutokset johtavat myös TA2023 rahoituslaskelman muutokseen ja pitkäaikaisen lainannoston lisätarpeeseen 500.000 eurolla, jolloin TA2023 pitkäaikaisen lainan nostotarve on yhteensä 1.600.000 euroa.

Hankeaikataulu tarkennettu:
Hankesuunnittelu 9/2022–2/2023
Kilpailutusvaihe 4/2023–10/2023
Suunnittelu ja toteutusvaihe 11/2023–11/2025
Käyttööntöövaihe 11/2025–1/2026

Ennen varsinaista hankkeen kilpailutusvaihetta on tapana pitää ns. markkinavuoropuhelu, jonka ajankohdaksi poliittinen ohjausryhmä esittää 16.3.2023.

Lisätietoaineisto	Simon kouluinvestoinnin painelaskelma 31.1.2023 Hankesuunnitelma 22.2.2023
Esittelijä	Kunnanjohtaja Vivi Marttila
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä poliittisen ohjausryhmän linjaukset ja muutetun 11,20 milj. euron hankesuunnitelman ja esittää valtuustolle, että se päättäisi 1. hyväksyä hankkeen taloudellisen painelaskelman investointipäätöksen pohjatiedoksi, 2. hyväksyä Simon yhtenäiskouluinvestoinnin hankesuunnitelman ja toteuttamisaikataulun, 3. hyväksyä TA2023-TS2025 investointiosan muutokset päivitetyn 11,20 milj. euron hankesuunnitelman mukaisesti siten, että Aseman uusi kouluinvestointi: TA2023 varataan 800 000 euroa, TS2024 varataan 5 200 000 euroa ja TS2025 varataan 5 200 000 euroa, 4. hyväksyä TA2023-TS2025 investointiosaan yhtenäiskoulun kalustamisen TS2025 yhteensä 1 000 000 euroa, 5. hyväksyä TA2023 rahoitusosaan muutetun pitkäaikaisen lainan lisäykseksi yhteensä 1 600 000 ja 6. valtuuttaa kunnanhallituksen toteuttamaan hankkeen kilpailutuksen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Merkittiin, että kokoukseen saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 16.06 valtuuston puheenjohtaja Esko Tavia.

Merkittiin, että kokouksesta poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16.30
Hanna Tikka.